

Jelen

Iskolai mobilhasználat: Európa másképp csinálja
Biczó Henriett | 2024.10.03. 08:15

Címkék:

oktatás

Olvasási idő kb. 7 perc

Szlovákiában kilenc hónapos előkészítés után vezetik be a mobiltelefonok iskolai korlátozását, korosztályokra lebontva, a speciális igényű gyerekekre külön szabályozással, az érintettek folyamatos tájékoztatása mellett dolgozzák ki a tervezetet. Franciaországban

is fokozatosan szigorítanak, Belgium még kivár. Kis nemzetközi kitekintés az okoseszközök iskolai korlátozásáról.

Szeptember 1-től, szinte egyik pillanatról a másikra lépett életbe egy teljesen előkészítetlen szabályozás az iskolások mobiltelefon használatáról. A jogszabály – általános jelleggel – tiltja a digitális eszközök iskolai használatát, de a vonatkozó rendelet egyik paragrafusa szerint „vannak olyan digitális eszközök, laptopok, tabletek, adott esetben a mobiltelefon is, amely egy-egy tanórán digitális taneszközként is megjelenhet, éppen ezért azt a lehetőséget továbbra is biztosítani kell, hogy ezeket a pedagógus által meghatározott esetekben a diákok tanulási céllal használhassák”.

Az intézkedés hatalmas felháborodást keltett, ugyanis az illetékes minisztérium, idézett paragrafus ellenére, a teljes tiltást kommunikálta. Miután a fővárosi Madách Imre Gimnázium vezetősége bejelentette, hogy nem veszik el a digitális eszközöket a diákoktól, a belügyminiszter az igazgatót azonnali hatállyal felmentette a tisztségéből. A gimnázium tantestülete szerint “cenzúraszerű” véget ért az igazgató megbízatása.

– A NAT előírja, hogy meg kell tanítani a gyerekeket az okos eszközök használatára, az új szabályozással a kormány ellentmond önmagának. A legnagyobb probléma, hogy a rendelet a legkisebb előkészület nélkül lépett életbe, betarthatatlan, majd két nap múlva a tanárok mobilhasználatát is korlátozták. Ennek értelmében, ha a tanárt rajtakapják saját digitális eszköz használatán, a munkáltató belenézhet a telefonjába, laptopjába. A felnőttképzésre ugyanúgy érvényes a rendelkezés, mint az általános iskolákra, rá vagyunk kényszerítve a csalásra és a hazugságra. Nagy hiba, hogy nincs semmilyen kampány, segítség a szülőknek, hogy az okos eszközök használatát miként lehetne otthon korlátozni. Ezzel a teljes felelősséget az iskolára tolják, amivel egyáltalán nem lehet célt érni – mondta Totyik Tamás a Pedagógusok Szakszervezete elnöke azon a nemzetközi online rendezvényen, ahol a francia, belga és szlovák pedagógus szakszervezetek képviselői beszéltek a náluk érvényben lévő intézkedésekről.

Bármilyen meglepő, Szlovákiában irigylésre méltó előkészületek és egyeztetések vannak az iskolai mobilhasználatról, ez többek között a szakszervezet és az illetékes minisztérium jó kapcsolatának és együttműködésének köszönhető. Korábban az iskolákra bízták a mobilok használatának a szabályozását, majd április 4-én az iskolaügyi miniszter bejelentette, hogy 2025. január elsejétől egységes szabályozás lesz.

A szlovák pedagógus szakszervezet képviselője, Horváth Zoltán hangsúlyozta, hogy az előkészület szakértők bevonásával zajlik, a szülők, tanárok és diákok folyamatos tájékoztatása mellett. A rendelkezés az általános iskolásokra vonatkozik majd, az 1-3 évfolyamosok egyáltalán nem használhatnak mobilot az iskolában, a 4-5. osztályosok kizárólag az oktatási programban, a felsőbb évesekre vonatkozóan külön szabályok lesznek. Az biztos, hogy szünetekben nem lehet majd használni a telefonokat, de az iskoláknak olyan tevékenységeket kell biztosítaniuk, például játék, sport, amelyek lekötik a diákok figyelmét. Reggel mindenki kikapcsolja a telefonját, és a saját, zárható szekrényébe teszi, majd a tanítás végén előveheti. Ha napközben használni kell valamelyik tanórán, azt már előző nap jelzik a diákoknak és a szülőknek az elektronikus naplóban, arra az időre elővehetik a tanulók a mobilokat. Természetesen a speciális oktatást igénylő diákokra is külön szabályozást dolgoznak ki Szlovákiában. Minden érintett folyamatos visszajelzést adhat majd a tapasztalataikról, és a minisztérium már most bejelentette, hogy azok tükrében nyitott bármilyen változtatásra.

Franciaországban érdekesebb a helyzet, a közvélemény egy sajtóközleményből tudta meg, hogy az oktatási minisztérium szigorítani szeretné az iskolai mobilhasználatot. Kísérletképpen 20 ezer gyereket érint a döntés, majd a tapasztalatok tükrében minden iskolára kiterjesztik a szabályozást.

– Macron elnök meg sem várta a próbaidőszak végét, már bejelentette, hogy júliusban minden iskolára kiterjed a rendelkezés – mondta Julien Farges a francia pedagógus szakszervezet képviselője. A franciák egyrészt az iskolai zaklatások, a bullying csökkenését várják a korlátozástól, másrészt, hogy valóban kevesebbet használják majd a fiatalok a telefonjaikat. Farges szerint ez elfogadhatatlan érv, hiszen a zaklatások elsősorban az iskolákon kívül történnek, másrészt a digitális túlfogyasztás nem iskolai probléma. A franciáknál is vita tárgya, hogy ki szedi össze, és ki adja vissza a mobilokat a diákoknak, mert ez rengeteg plusz feladat lenne a tanároknak. Mi van, ha a gyerek később érkezik vagy korábban elmegy, mint a többiek? Hogyan lehet beazonosítani több ezer telefont? Ki a felelős, ha eltűnik vagy megsérül a telefon? Kérdések tucatjai merülnek fel, a szakszervezet képviselője szerint a kormánynak inkább a mobiltelefonok tudatos használatáról szóló programokat kellene kidolgoznia, és hatékonyan beszélni a túlzott használat káros hatásairól, mert azzal inkább lehetne pozitív változást elérni, mintsem a tiltással. Ráadásul a kormány egy sokkal nagyobb problémáról, a tanárhányról tereli el a közvélemény figyelmét a mobilok körüli felhajtással. A sajtónyilatkozatot kiadó oktatási miniszter azóta lemondott, lehet, hogy az új miniszter el sem fogadja az abban

megfogalmazottakat. Franciaországban az utóbbi két évben hat miniszter váltotta egymást az oktatási tárca élén.

Belgiumban egyelőre csak tervezik az illetékesek, hogy be kell vezetni valamilyen korlátozást, bár a katolikus iskolák megkezdték a szakmai előkészítést. Dubrulle Charlotte, a belga CSC-Enseignement képviselője hangsúlyozta, hogy náluk is az online bántalmazás, zaklatás és megalázás visszaszorítása az elsődleges cél a mobiltelefonok használatának korlátozásával, mert a diákok számítógépen tanulnak, tehát az oktatásban napi szinten használnak elektronikus eszközt. Belgiumban sok konfliktus van a tanárok között, leginkább a két szélsőséges álláspont van jelen: egyáltalán ne legyen korlátozás, vagy teljes körű legyen a tiltás, vagyis senki se használhasson mobilt az iskolákban, még a tanárok sem.

A Civil Kollégium Alapítvány és a Pedagógusok Szakszervezete rendezvényén a résztvevők nem vitatták az OECD felmérés eredményét, hogy a mobilhasználat elvonja a diákok figyelmét a tanórákon, de csak megfelelő előkészítéssel, több szereplő bevonásával lehet bevezetni bármilyen korlátozást. És nem lehet kizárólag az iskolákra hárítani a felelősséget, hiszen a gyerekek heti öt napban csak pár órát töltenek az oktatási intézményekben.

Fotó: Pexels